UCHWAŁA NR II.19.2018
RADY MIEJSKIEJ W BOGUCHWALE

z dnia 6 grudnia 2018 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Boguchwała na rok 2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. , poz. 994 ze zm), art. 4^1 ust. 1 i 2, art. 18^2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 z późn. zm.) Rada Miejska w Boguchwale postanawia, co następuje:

§ 1. Uchwalić Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Boguchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Boguchwale
Piotr Pustelny

Id: 901FE1AD-9E77-4891-A49E-209DE60592D7. Uchwalony

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

na 2019 rok

WSTĘP

Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) większość osób pijących alkohol spożywa go w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia. Jednak kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w tej grupie znajduje się ok. 900 tyś. osób uzależnionych oraz ponad 2 mln osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie. Warto podkreślić fakt, że grupa osób najwięcej pijących stanowi 9% osób konsumujących alkohol, spożywa aż 43% całego wypitego alkoholu.

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według najnowszego raportu Światowej Organizacji zdrowia (WHO) alkohol jest najczęstszą przyczyną zgonów na całym świecie. Z danych WHO wynika, że w 2016 roku z powodu spożycia napojów procentowych zmarło trzy miliony osób. Taka liczba oznacza, że 1 na 20 zgonów jest spowodowany alkoholem, z czego 3/4 umierających tutaj to mężczyźni. Czasowo daje to średnio sześć śmiertelnych przypadków na minutę. WHO twierdzi też, że największy procent zgonów jest w grupie wiekowej 20-29 lat i wynosi 13,5 proc.

WHO uważa, że aktualnie na Polaka powyżej 15. roku życia przypada średnio około 11,5 litra czystego alkoholu. Więcej było jedynie w 2005 roku i w drugiej połowie lat 70-tych. 56% spożywanego alkoholu w Polsce to piwo, 36% wódka i inne spirytusowe, zaś tylko 8% to wino. W 2016 roku z powodu alkoholu (marskość wątroby, nowotwory, wypadki samochodowe) zginęło łącznie 12 599 osób.

Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotykają osoby uzależnione, spożywanie alkoholu ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem członków rodzin i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj. zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, przestępczość, wypadki drogowe, ubóstwo i bezrobocie. Dlatego działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony samorządu lokalnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok określa sposoby realizacji zadań zawartych w Programie oraz sposoby ich realizacji odpowiednio dostosowane do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Skalę problemów związanych z nadużywaniem alkoholu przedstawiają poniższe dane:

1. **Raport Komisariatu Policji w Boguchwale na dzień 31 października 2018 roku:**

a) Policja uczestniczyła w 158 interwencjach domowych, gdzie sprawca znajdował się po spożyciu alkoholu,
b) założono 50 Niebieskich Kart,
c) 7 wykroczeń, popełnionych przez kierujących po użyciu alkoholu
d) 17 postępowań przygotowawczych związanych z kierowaniem w stanie nietrzeźwości,
e) 55 zatrzymanych przez policję odwiezionych do Izby Wytrzeźwień
f) 41 zatrzymanych przez Policję odwiezionych do Izby Zatrzymań.

Odnotowano przypadki, w których te same osoby kilkukrotnie trafiały do Izby Wytrzeźwień w w/w okresie.

2. **Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na dzień 31 października 2018 roku :**

a) 36 rodzin z problemem alkoholowym objęte zostało pomocą doraźną lub okresową,
b) Leczenie stacjonarne podjęło 2 osoby, a niestacjonarne 10 osób.

Rozdział I

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach realizacji zadań własnych gminy, wynikających z *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, została powołana Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
   a) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, w tym:
      - motywowanie osób do podjęcia lecznictwa odwykowego,
      - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
      - kierowanie osób zgłoszonych do GKRPA na badania specjalistyczne,
      - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.
   b) Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz prowadzenie działalności informacyjnej.
   c) Opiniowanie:
      - projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
      - projektów uchwał dotyczących limitu sprzedaży oraz usytuowania na terenie Gminy Boguchwała punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
      - zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Boguchwale w zakresie określonym w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wyrażanie opinii w tej sprawie w drodze postępowania.
   d) Udział w przeprowadzaniu kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
   a) Przewodniczącemu i Sekretarzowi Komisji za udział w posiedzeniach oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje każdorazowo wynagrodzenie za pracę w wysokości 10% najniższego wynagrodzenia krajowego obowiązującego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 września 2018 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2019 r. (Dz. U. 2018 poz. 650).
   b) Członkom oraz Z-cy Przewodniczącego Komisji za udział w posiedzeniach oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje każdorazowo wynagrodzenie za pracę w wysokości 8% najniższego wynagrodzenia krajowego obowiązującego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 września 2018 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2019 r. (Dz. U. 2018 poz. 650).
   c) Udział Przewodniczącego, Z-cy Przewodniczącego lub Członków Gminnej Komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grup roboczych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie odbywa się w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Rozdział II

Cele i zadania programu

Celem głównym programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu i podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cele szczegółowe:

- Poprawa jakości życia rodzin z problemem alkoholowym, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.
- Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży, poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych.

Zadania programu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin poprzez:
   a) wstępne motywowanie zarówno osób uzależnionych jak i osób współuzależnionych do podjęcia terapii,
   b) informowanie o miejscach odbywania terapii uzależnień,
   c) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
   d) udzielanie pomocy psychologicznej osobom po zakończonej terapii poprzez prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz grup wsparcia,
   e) poradnictwo dla rodzin osób uzależnionych, informowanie o placówkach terapii uzależnień mających programy dla rodzin,
   f) kierowanie osób uzależnionych na badania psychologiczne i psychiatryczne w zakresie stwierdzenia stopnia uzależnienia,
   g) rozpatrywanie oraz kierowanie do Sądu Rejonowego w Rzeszowie wniosków dotyczących zastosowania przymusowego leczenia odwykowego,
   h) informowanie w miejscach publicznych o chorobie alkoholowej, jej skutkach oraz możliwościach leczenia (w formie ulotek, plakatów, publikacji, informacji na stronie internetowej),
   i) stworzenie (wspomaganie) Punktu Konsultacyjnego - Punktu Pomocy Rodzinie na terenie gminy, wsparcie psychologa i prawnika dla osób uzależnionych i ich rodzin (zaadaptowanie pomieszczeń, utrzymanie oraz wynagrodzenia osób zatrudnionych).

2. Udzielanie rodzinom, u których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
   a) organizowanie spotkań konsultacyjnych z udziałem specjalistów ds. uzależnień oraz przedstawicieli różnych grup zawodowych spotykających się z problemem uzależnień, a także organizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą,
   b) wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego koordynującego pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
   c) wspieranie działalności placówek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzonych przez organizacje pozarządowe,
   d) podnoszenie kompetencji kadry m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (kursy, szkolenia, konferencje) itp.,
   e) wsparcie psychologa dla dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych,
   f) organizacja imprez sportowo, kulturalno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
   g) organizacja imprez kulturalnych, sportowych, profilaktycznych dla osób starszych,
   h) dofinansowanie i organizowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem dzieci dotkniętych dysfunkcją rodzinną i społeczną,
   i) współpraca z sądami w zakresie kierowania osób nadużywających alkoholu i stosujących przemoc w rodzinie na leczenie odwykowe oraz do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub terapeutycznych,
   j) uwzględnianie w środkach masowego przekazu zagadnień z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy domowej oraz stosowania procedury „Niebieskiej Karty".

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych:

a) promowanie wśród dzieci, młodzieży i innych osób aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez realizację projektów i programów profilaktycznych także programu profilaktyki poprzez sport, w tym:
   - organizacja imprez sportowych i kulturalnych,
   - dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych (np. wyjazdy na basen),
b) wsparcie dla rodzin, w szczególności dla dzieci i podjęcie działań wychowawczych oraz edukacyjnych w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych na terenie gminy (dofinansowanie do wynagrodzeń wychowawców, doposażenie świetlic w potrzebne materiały itp.),
c) wspieranie i prowadzenie działań promujących trzeźwość,
d) organizowanie na terenie gminy konkursów plastycznych, literackich, itp. o tematyce antyalkoholowej (zakup nagród),
e) udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł",
f) udział w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę" (dofinansowanie pikników dla całych rodzin),
g) podejmowanie na terenie szkół i przedszkoli działań profilaktycznych skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli,
h) organizowanie wolnego czasu dla osób po 40 roku życia poprzez różnego rodzaju warsztaty, zajęcia tematyczne itp.,
i) informowanie o niebezpieczeństwie uzależnień,
j) umożliwienie chętnym osobom odbycia szkoleń w zakresie tworzenia nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem sprzedawców alkoholi, osób zajmujących się profilaktyką,
k) realizacja i współfinansowanie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych dot. problemów uzależnień i przemocy w rodzinie,
l) organizacja sympozjów, obozów, warsztatów stacjonarnych i wyjazdowych dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz osób potencjalnie zagrożonych, osób starszych.

Rozdział III

Podmioty zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych

Oprócz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizatorami programu są również następujące podmioty:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale,
2. Zespół Interdyscyplinarny,
3. Sąd Rejonowy w Rzeszowie,
4. Komisariat Policji w Boguchwale,
5. Straż Miejska w Boguchwale,
6. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień w Rzeszowie,
7. Organizacje pozarządowe i inne instytucje,
8. Szkoły oraz przedszkola z terenu Gminy Boguchwała,
9. Miejskie Centrum Kultury w Boguchwale,
10. Lokalny Ośrodek Kultury „Razem" w Niechobrzu,
11. Lokalny Ośrodek Kultury „Wspólnota" w Zgłobniu,
12. Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale.

Izba Wytrzeźwień i Ośrodki Terapii Uzależnień - zwiększa dostępność pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz pomocy psychologicznej i prawnej dla członków rodzin osób uzależnionych.

Komisariat Policji w Boguchwale - pełni w szczególności funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich orzekają o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Straż Miejska - kontroluje prawidłowość funkcjonowania placówek detalicznych i gastronomicznych handlujących alkoholem, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

Zespół Interdyscyplinarny - w skład, którego wchodzą przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, które realizują działania określone w programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Instytucje kultury - realizują zadania programu na poziomie lokalnym, wspierają merytorycznie i lokalowo zaplanowane przedsięwzięcia, np. warsztaty, wypoczynek letni czy zimowy.

Rozdział IV

Zasady realizacji i finansowania Programu

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Boguchwała pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Koordynację realizacji Programu prowadzi Burmistrz Boguchwały poprzez powołanego Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach Wydziału Społecznego. Pełnomocnikowi przysługuje wynagrodzenie z tytułu pełnionego stanowiska finansowane ze środków programu.

Opracowanie:
Katarzyna Błońska-Mnich